

elcn ๒๐/15๙

วันที่ 15 มิ.ย 60

รายงานสรุปการฝึกอบรม/สัมมนาภายนอก ประจำปี 2560

เลขที่ 102

วันที่ 16 มิ.ย. 2560

เวลา 13:2๙

เลขที่ 1689
วันที่ 15 มิ.ย. 2560
เวลา 08:0๖ น.

เรียน รทบ. ผ่าน ผชก. (1) ผอ.ศทบ. รทบ. ผชก.(2) ผอ.ฝรภ.

[Handwritten signatures and initials]

[Handwritten signature]
15 มิ.ย 60

พชก. (ภายใน) เลขที่ ๘๘๕

วันที่ 16 มิ.ย. 2560

เลขที่รับ 1632 เวลา 08:๓๘

1036

DCS วันที่ 19 มิ.ย. 2560

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป (สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม)	วันที่ 10/6/60	Ref. No. 1328
	เวลา 09:34	DCS No. 2560
		Time 11:19

1. ข้าพเจ้า ร.ต.อ. เจริญชัย สารพล ตำแหน่ง ผอ.สภก. สังกัด (แผนก/กอง/ฝ่าย) ฝรภ.ได้รับอนุมัติให้เข้ารับการฝึกอบรม/สัมมนา หลักสูตร ข้าราชการยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 50 จัดโดย โรงเรียนรักษาความปลอดภัย ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทยระหว่างวันที่ 3 พ.ย.2559 - 16 พ.ค.2560 สถานที่จัด โรงเรียนรักษาความปลอดภัย กรุงเทพฯ

ค่าลงทะเบียนอบรม/สัมมนา เสียค่าใช้จ่าย 47,880 บาท ไม่เสียค่าใช้จ่าย

ผทบ. เลขที่ 2984
วันที่ 16 มิ.ย. 2560
เวลา 13:29

2. ข้าพเจ้าขอรายงานสรุปการฝึกอบรม/สัมมนา ดังนี้

2.1 สรุปรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร (ไม่เขียนเฉพาะหัวข้อ ควรมีการบรรยายสรุปพร้อมแนบเอกสารประกอบการอบรม เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ต่อไป)

ข่าวสารและข่าวกรอง

ข่าวสารคือ เรื่องราวหรือการบรรยายเหตุการณ์ต่างๆ ที่ได้มาจากการตรวจการณ์ การสื่อสาร การรายงาน ข่าวลือ ความนึกคิด และจากแหล่งข่าวอื่นๆ ซึ่งเรื่องราวหรือการบรรยายเหตุการณ์ต่างๆ ดังกล่าว ยังมีได้มีการนำมาดำเนินการวิธี คือ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการตีความ ดังนั้นข่าวสารที่ได้มา อาจจะเป็นจริงหรือไม่ก็ได้ น่าเชื่อถือหรือไม่น่าเชื่อถือ และตรงหรือไม่ตรงกับความต้องการข่าวกรองที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผน การกำหนดนโยบาย และการกำหนดการซึ่งส่วนใหญ่จะนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการผลิตข่าวกรอง

ข่าวกรอง คือผลอันเกิดจากการรวบรวม การประเมินค่า การวิเคราะห์ การสนธิกรรมและการตีความข่าวสารทั้งหมดที่ได้มา ซึ่งเกี่ยวข้องกับลักษณะอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างของต่างชาติ หรือของพื้นที่ปฏิบัติการทางยุทธศาสตร์ และมีความสำคัญโดยตรง หรือน่าจะมีความสำคัญต่อการวางแผนในการกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบายของชาติ และการกำหนดยุทธศาสตร์ทหาร ประเภทของข่าวกรอง แยกเป็น

- 1) ข่าวกรองแห่งชาติ
- 2) ข่าวกรองทางทหาร
- 3) ข่าวกรองประเภทอื่นๆ ข่าวกรองแห่งชาติ เป็นข่าวกรองที่ส่วนราชการตั้งแต่ระดับกระทรวงลงมา ตั้งแต่หนึ่งหน่วยขึ้นไปเป็นผู้รวบรวมและดำเนินการวิธี หรือเป็นผู้ใช้ เพื่อรักษาผลประโยชน์และความมั่นคงของชาติ ข่าวกรองแห่งชาติ แบ่งเป็น 3 ชนิด ได้แก่ ข่าวกรองกิจการภายใน

ข่าวกรองรักษาความปลอดภัย และข่าวกรองการต่างประเทศ ข่าวกรองทางการทหาร (Military Intelligence) แบ่งออก เป็นข่าวกรองทางการรบและข่าวกรองทางยุทธศาสตร์

1) ข่าวกรองทางการรบ คือ ความรู้เกี่ยวกับข้าศึก ลมฟ้าอากาศ และลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ผู้บังคับบัญชาต้องการในการวางแผนและการปฏิบัติการทางยุทธวิธี

2) ข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ คือความรู้เกี่ยวกับพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและแผนการทางทหารของต่างชาติ ชาติใดชาติหนึ่ง

ข่าวกรองประเภทอื่นๆ ได้แก่ ข่าวกรองทำเนียบกำลังรบ ข่าวกรองทางการติดต่อสื่อสาร ข่าวกรองภูมิประเทศ ข่าวกรองทางอากาศ ข่าวกรองทางเทคนิค ข่าวกรองทางการภาพ ข่าวกรองลมฟ้าอากาศ ข่าวกรองทหารเรือ ข่าวกรองมูลฐาน ข่าวกรองเพื่อความมั่นคง ข่าวกรองเป้าหมาย ข่าวกรองอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

องค์ประกอบข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ หมายถึงการศึกษาพลังอำนาจของชาติ เพื่อวิเคราะห์ถึงขีดความสามารถ และนโยบายหรือหนทางปฏิบัติที่จะใช้เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์เฉพาะของชาตินั้น จำเป็นต้องพิจารณาถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักองค์ประกอบที่ส่งเสริมพลังอำนาจแห่งชาติ ปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวเรียกว่า “องค์ประกอบข่าวกรองทางยุทธศาสตร์” ซึ่งมี 8 องค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ข่าวกรองทางภูมิศาสตร์

คือการศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ วิทยาของประเทศใดประเทศหนึ่ง ซึ่งจะกล่าวถึงที่ตั้ง อาณาเขต ขนาด รูปร่าง ลักษณะทางธรณีวิทยา สมุทรศาสตร์ และอุตุนิยมวิทยา ประชากร และแหล่งทรัพยากร รวมทั้งสภาพความเปลี่ยนแปลงที่เจริญขึ้น หรือความเสื่อมสลายทั้งจากธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์ องค์ประกอบทางภูมิศาสตร์ที่เป็นรากฐานที่สำคัญของพลังอำนาจ แห่งชาติ และมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสำคัญยิ่งกับองค์ประกอบข่าวกรองทางยุทธศาสตร์อื่นๆ โดยเฉพาะสังคมจิตวิทยา การเมือง การทหาร การขนส่งและโทรคมนาคม

2. ข่าวกรองทางสังคมจิตวิทยา

คือ การศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของกลุ่มชนต่างๆ จำนวนประชากร การแบ่งกลุ่มประชาชน พฤติกรรม ลักษณะนิสัย ท่าที หัตถ์คดี ความเชื่อถือ ค่านิยม คุณภาพของประชาชน และความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชน และสถาบันทางสังคมต่างๆ นโยบายจะศึกษาจากปัจจัยในเรื่องประชากรศาสตร์ (Demography) ลักษณะทางสังคมและหัตถ์คดีของ ประชาชน การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม การแพทย์และสาธารณสุข และการสวัสดิการสังคม ลักษณะทางสังคมจิตวิทยาของชาติใดชาติหนึ่งจะเป็นเครื่องบ่งชี้ความเข้มแข็งหรืออ่อนแอ ความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของชาตินั้นๆ และเป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมหรือบั่นทอนพลังอำนาจของชาติในด้านอื่นๆ คือ เศรษฐกิจ การเมืองและ การทหาร

3. ข้าราชการทางเศรษฐกิจ

เป็นการกล่าวถึงสภาวะเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรบุคคล เงินทุน การดำเนินการ และศักยภาพทางเศรษฐกิจของต่างชาติ พลังอำนาจทางเศรษฐกิจเป็นรากฐานของพลังอำนาจอื่น ของชาติ คือ พลังอำนาจทางการเมือง สังคมจิตวิทยา และการทหารศักยภาพทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างชาติ และในทำนองเดียวกันผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจก็เป็นมูลเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างชาติ

4. ข้าราชการทางการเมือง

คือการศึกษาโครงสร้างและวิถีทางในการปฏิบัติที่เป็นจริงในเรื่องการบริหาร การปกครอง องค์การในทางการเมือง การกำหนดนโยบายภายในประเทศและต่างประเทศ เสถียรภาพทางรัฐบาล คุณภาพผู้นำประเทศ การเมืองเป็นองค์ประกอบหนึ่งของพลังอำนาจแห่งชาติ ซึ่งจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความ เป็นปึกแผ่นมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของประเทศ รวมทั้งแนวโน้มในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ การดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจและการทหาร

5. ข้าราชการทหาร

เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ถึงโครงสร้างและกำลังทหารของต่างชาติทั้งทางบก ทางเรือ ทาง อากาศ และกำลังกึ่งทหาร ในรูปแบบต่างๆ ที่มีอยู่แล้วหรือคาดว่าจะมีการจัดขึ้นในอนาคต ซึ่งกำลัง ทหารเป็นพลังอำนาจหลักของชาติประการหนึ่งที่รัฐบาลจะใช้เป็นเครื่องมือในการรักษาผลประโยชน์ แห่งชาติ พลังอำนาจทางทหารประกอบด้วย กำลังรบที่จัดไว้แล้ว หรือกำลังทหารพร้อมรบ (Mobilized Armed) และ (War Potential)

6. ข้าราชการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คือการศึกษาที่เกี่ยวกับขีดความสามารถและกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของ ต่างชาติ ในเรื่องของหน่วยงานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักวิทยาศาสตร์ โครงการวิจัยและพัฒนา เงินทุนในด้านการค้นคว้าวิจัย การค้นพบ และประดิษฐ์กรรมใหม่ๆ ข้าราชการทางวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี เป็นองค์ประกอบที่ส่งเสริมสนับสนุนองค์ประกอบอื่นๆ โดยเฉพาะทางเศรษฐกิจ ไตรคมนามคม และการทหาร ข้าราชการที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ประยุกต์ที่ใช้สำหรับการปฏิบัติการทางทหารเรียกว่า “ ข้าราชการทางเทคนิค ”

7. ข้าราชการทางการขนส่งและโทรคมนาคม

คือข้าราชการทางการขนส่งฯ แยกพิจารณาเป็น 2 อย่าง คือ ข้าราชการทางการขนส่งและ ข้าราชการโทรคมนาคม

ข้าราชการทางการขนส่ง เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการดำเนินงานในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของ ระบบขนส่งภายในประเทศ ซึ่งประกอบด้วย การขนส่งทางบก ได้แก่ การขนส่งทางรถไฟ การขนส่งทางถนน ระบบขนส่งทางน้ำ ระบบขนส่งทางอากาศและระบบการขนส่งทางท่อ ระบบการขนส่งจะเป็นข้อพิจารณาที่

สำคัญประการหนึ่งในเรื่องขีดความสามารถทางด้านเศรษฐกิจ และขีดความสามารถในด้านการทหาร
ข่าวกรองทางโทรคมนาคม เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
ของระบบการติดต่อสื่อสารทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งทางทหารและพลเรือน ได้แก่วิทยุ โทรทัศน์
ระบบสายเคเบิลใต้น้ำ ระบบดาวเทียมและเครื่องมือหรือสื่อที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารอื่นๆ ข่าวกรองทาง
โทรคมนาคมจะใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ถึงขีดความสามารถ ประสิทธิภาพ และความล่อแหลมของ
ระบบการติดต่อสื่อสารภายในประเทศที่สามารถจะนำไปใช้สำหรับปฏิบัติการทางทหารและความสามารถที่
จะปรับให้ใช้กันได้ระหว่างเครื่องมืออุปกรณ์การติดต่อสื่อสารของประเทศเรากับของต่างชาติ

8. ข่าวกรองทางประวัติบุคคล

คือการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องราวของบุคคลสำคัญของต่างชาติที่ปรากฏบทบาทสำคัญในด้านต่างๆ
อยู่ในปัจจุบัน หรือที่คาดว่าจะมีความสำคัญในอนาคต โดยปกติในองค์ประกอบข่าวกรองทางยุทธศาสตร์
อื่นๆ เช่น สังคมจิตวิทยา เศรษฐกิจ การเมือง การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะปรากฏเรื่องราว
ของบุคคลต่างๆ ในแต่ละองค์ประกอบอยู่แล้ว แต่การแยกหัวข้อข่าวกรองทางประวัติบุคคลไว้อีก
องค์ประกอบหนึ่งต่างหาก เพื่อที่จะให้ได้ข่าวสารข้อมูลที่เป็นรายละเอียดเพิ่มขึ้น ทั้งบุคคลที่กล่าวไว้แล้วใน
แต่ละองค์ประกอบ และบุคคลอื่นๆ ที่พิจารณาเห็นว่าสำคัญ รวมทั้งสามารถแก้ไขเพิ่มเติมได้ตามต้องการ

องค์ประกอบข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ทั้ง 8 องค์ประกอบ ตามที่กล่าวมาแล้ว มีความสัมพันธ์ซึ่ง
กันและกันอย่างแยกไม่ออก และจะต้องนำมาพิจารณาและวิเคราะห์ร่วมกัน โดยจะไม่มี การนำเอา
องค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งมาแยกเป็นเอกเทศโดยเฉพาะข้อสำคัญประการหนึ่งในการแยก
องค์ประกอบข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ออกมาเป็นส่วนๆ ก็คือ ความแตกต่างกันในเรื่องเป้าหมายในการ
รวบรวมข่าวสารและการดำเนินการวิธีต่อข่าวสาร เพื่อที่จะเน้นให้เห็นถึงสารสำคัญของแต่ละองค์ประกอบ
อย่างชัดเจน มาทำการวิเคราะห์ได้ง่ายและถูกต้องยิ่งขึ้น

การปฏิบัติการข่าวกรองทางยุทธศาสตร์

การปฏิบัติการข่าวกรองทางยุทธศาสตร์หรือ “วงรอบข่าวกรอง” มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ คือ

- ขั้นตอนการอำนวยความสะดวก(วางแผน)
- ขั้นการรวบรวมข่าวสาร
- ขั้นการผลิต(ดำเนินการวิธี)ข่าวกรอง
- ขั้นการกระจายและการใช้

1.การอำนวยความสะดวก (วางแผน)

1.1 ภารกิจ หมายถึง การจัดตั้งหน่วยอย่างถาวรหรือหน่วยแบบชั่วคราวย่อมมีหน้าที่ จะต้อง
ปฏิบัติหรือภารกิจที่ต้องปฏิบัติในทุกระดับหน่วย ในการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุภารกิจนั้น ผู้นำหน่วยต้องทราบ
เรื่องต่างๆ อีกมากมาย ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ก่อนที่จะสั่งการครั้งสุดท้าย ตามหลักการยุทธศาสตร์ที่
ทราบกันในการศึกษา คือ “ต้องรู้ทั้งเขาและเรา” จึงจะมีโอกาสประสบความสำเร็จ และสิ่งทีหน่วยต้องการทราบ

อย่างรีบด่วนนั้น เรียกว่า “หัวข้อข่าวสารสำคัญ”(ทขส.) ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการตัดสินใจในการสั่งการครั้งสุดท้าย

1.2 หัวข้อข่าวสารสำคัญ (ทขส.) และปัจจัยข่าวกรองอื่นๆ หัวข้อข่าวสารสำคัญ(ทขส.) เป็นหัวข้อใหญ่ที่รวมเอาเรื่องราวปลีกย่อยในแขนง หรือหมวดหมู่เดียวกันไว้อีกหลายๆ เรื่อง ซึ่งหัวข้อเหล่านั้น หากเกิดขึ้น หรือกระจุกกระจายในหลายพื้นที่ เช่น ต้องการทราบแหล่งทรัพยากรธรรมชาติว่า มีเพียงพอต่อการส่งเสริมสนับสนุนพลังอำนาจทางเศรษฐกิจหรือไม่เพียงใด นอกจากนี้ ต้องคำนึงถึงความรวดเร็ว พร้อมทั้งรายละเอียดของรายงานข่าวสารที่จะให้เจ้าหน้าที่รวบรวม สะดวกและง่ายต่อการทำรายงาน

1.3 การวางแผน (อำนาจการ) รวบรวมข่าวสาร ในการแสวงหาคำตอบ ผู้นำหรือผู้บังคับบัญชา ต้องดำเนินการวางแผน(อำนาจการ) รวบรวมข่าวสารได้ทันเวลา ฝ่ายอำนาจหน้าที่ชำนาญจะนำเอา ทขส.และปัจจัยข่าวกรองอื่นๆ นั้นเกี่ยวข้อง

1.4 การพิจารณาใช้เจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร มักจะคำนึงถึงเวลาและรายละเอียดของรายงานข่าวสารที่เฉพาะเจาะจงที่ผู้ขอข่าวสารได้รับรายงาน มีข้อควรทราบในการพิจารณาใช้เจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสารดังนี้

1) ความสามารถในการรวบรวมข่าวสาร(Capability) เป็นหัวข้อพิจารณาถึงลักษณะงานของเจ้าหน้าที่แต่ละสายงานที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในปัจจุบัน เช่น ผู้ช่วยทูตพาณิชย์ มีความสามารถในการรวบรวมข่าวสารด้านเศรษฐกิจได้ดีกว่าผู้ช่วยทูตทหาร ในทางตรงข้าม ผู้ช่วยทูตทหารมีความสามารถที่จะรวบรวมข่าวสารด้านพลังอำนาจทางทหารดีกว่าผู้ช่วยทูตพาณิชย์ เป็นต้น

2) ความเหมาะสม(Suitability)ในแง่นี้หมายถึง เจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในท้องถิ่นหรือพื้นที่ประเทศนั้นๆ เป็นส่วนใหญ่ หรือเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญในด้านนั้น รวบรวมข่าวสารที่เกี่ยวกับสายงานที่เจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสารนั้น ปฏิบัติอยู่ จะได้ข่าวสารที่ตรงกับคำสั่ง – คำขอ เช่น ขอให้เจ้าหน้าที่ในกรมขนส่งทางบก รวบรวมข่าวสารเกี่ยวกับสภาพถนน เป็นต้น

3) ความหลากหลาย(Multiplicity) หมายถึงการใช้เจ้าหน้าที่จากหลายแหล่งหรือหลายหน่วย ทั้งนี้ เพื่อความแน่นอน ยืนยัน สะดวกต่อการประเมินค่า การวิเคราะห์และตีความต่อข่าวสารที่ได้รับรายงานให้เป็นข่าวกรอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสารที่ไม่ชำนาญงาน หรือยังไม่เข้าใจคำสั่ง-คำขอ ที่แน่นอน จึงได้รายงานข่าวสารคลุมเครือไม่ชัดเจน ทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่แปลงข่าวสารให้เป็นข่าวกรองนั้น ยากต่อการพิจารณารายงานนี้ ว่าเป็นความจริงมากน้อยเพียงใด แค่นั้น ดังนั้น บางครั้งจึงจำเป็นต้องใช้ให้เจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสารหลายแหล่งดำเนินการรวบรวมข่าวสารตามคำสั่ง-คำขอ

4) ความสมดุล(Balance) เพื่อผ่อนคลายความเครียดของเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร ที่ต้องรวบรวมข่าวสารที่หลากหลายในขณะนั้น ซึ่งควรจะเฉลี่ยงานรวบรวมข่าวสารให้หน่วยอื่น บ้าง เพื่อป้องกัน

ความเบื่อน่ายเพราะการใช้หน่วยงานเดียวหาข่าวย่อมหนักเกินไป ต้องมีการเปลี่ยนงานรวบรวมข่าวสารไปยังหน่วยอื่นๆ ที่พอจะมีความสามารถในการรวบรวมข่าวสารตาม คำสั่ง - คำขอ นั้นได้

1.5 คำสั่ง-คำขอ หมายถึงความต้องการข่าวสารที่จะส่งไปให้หน่วยได้บังคับบัญชา หน่วยสนับสนุน ตลอดจนหน่วยเหนือและหน่วยข้างเคียง ช่วยเหลือทำการรวบรวมข่าวสารให้ คำสั่งและคำขอให้รวบรวมข่าวสารนี้แปลงมาจากสิ่งบอกเหตุหรือเครื่องบ่งชี้(Indications) ซึ่งแปลงมาจาก หขส. อีกทีหนึ่ง โดยอาศัยหลักการทางทฤษฎีกับความเชี่ยวชาญของผู้วางแผนรวบรวมข่าวสาร ตัวอย่าง เช่น หัวข้อข่าวสารที่ผู้บังคับบัญชาต้องการทราบว่า สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม จะสนับสนุนรัฐบาลสมเด็จจุงเซนต่อไปอีกหรือไม่ อย่างไร ด้วยวิธีใด จาก หขส. หรือคำถามเช่นนี้ เราจะพิจารณาแปลงเป็นสิ่งบอกเหตุต่างๆ ได้หลายอย่าง เช่น การมอบอาวุธและทำการฝึกทหารกัมพูชาให้ ดำเนินการขนอาวุธจากต่างชาติไปมอบให้ การพบปะระหว่างบุคคลสำคัญๆ ของสองประเทศ การทำสัญญาระหว่างกัน เป็นต้น

จากนั้นให้แปลงสิ่งบอกเหตุออกเป็น คำสั่ง-คำขอ ในรูปคำถามที่จะส่งไปยังหน่วยต่างๆ ให้รวบรวมข่าวสารให้ เช่น มอบอาวุธอะไรให้บ้าง เครื่องบิน รถถัง อาวุธประจำกาย อาวุธประจำหน่วย จำนวนเท่าใด เมื่อใด อย่างไร ถ้ามีการฝึกทหารให้ จะทำการฝึกทหารที่ไหน โดยผู้ชำนาญของชาติใด ช่วงระยะเวลาการฝึกตั้งแต่ เมื่อใดถึงเมื่อใด

2. การรวบรวมข่าวสาร

2.1 แหล่งข่าวสาร หมายถึงต้นตอหรือแหล่งกำเนิดของข่าวสารต่างๆ ที่เจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสารให้แสวงหาข่าวสารหรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น เพื่อหาข้อเท็จจริงตามคำสั่ง-คำขอ แล้วรายงานผลไปให้ผู้สั่งหรือผู้ขอข่าวสารทราบ

แหล่งข่าวสารนี้ หมายถึงสิ่งของพฤติกรรม คน เอกสาร และสิ่งพิมพ์ต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่จัดอยู่ประเภทแหล่งข่าวเปิด ได้แก่ วิทยู โทรทัศน์ ในประเทศและต่างประเทศ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร สื่อสังคม อิเล็กทรอนิกส์ นักท่องเที่ยว นักธุรกิจ ศิลปิน นักหนังสือพิมพ์ นักกีฬา นักศึกษา ครูฝึก กรรมการ ผู้ตัดสิน ผู้สื่อข่าว เป็นต้น นอกจากนี้ แหล่งข่าวปิดได้แก่ ผู้ให้ข่าวและสายลับ

2.2 เจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร หมายถึงผู้ได้รับมอบหมายให้ไปดำเนินการรวบรวมข่าวสารตามคำสั่ง-คำขอ เช่น เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน หน่วยงานลาดตระเวนหาข่าว เจ้าหน้าที่ข่าวกรองทางทหาร เครื่องมือหาข่าว เช่น เรดาร์ระยะไกล ระยะใกล้ วิทยูดักฟัง/ดักฟัง เครื่องบินลาดตระเวน เครื่องบินถ่ายภาพ ส่วนเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสารระดับสูงขึ้นไป ได้แก่ เจ้าหน้าที่สำนักงานทูตในประเทศต่างๆ ทูตพาณิชย์ ผู้ช่วยทูตทหาร สารลับ ผู้ให้ข่าว หรือลูกจ้างที่ได้รับการอบรมเป็นพิเศษ นักศึกษา นักวิจัย เป็นต้น

2.3 วิธีการรวบรวมข่าวสาร หมายถึงการดำเนินงานที่จะแสวงหาให้ได้มาซึ่งเรื่องราวข่าวสารที่ต้องการ ได้แก่ การสังเกตการณ์ (เจ้าหน้าที่ตรวจการณ์) การสะกดรอย การสืบสวน การอ่าน การลอบฟัง ดักฟัง การถ่ายภาพ การถ่ายเอกสาร การสัมภาษณ์ การซักถามเฉลยศึก ทหารหนีทัพ ผู้ลี้ภัย การวิเคราะห์ การวิจัย การค้นคว้า การส่งคนลอบเข้าไปหาข่าว การจ้าง

2.4 การส่งและรายงาน เมื่อเจ้าหน้าที่ดำเนินการรวบรวมข่าวสารได้แล้ว จะส่งรายงานไปยัง ผู้สั่ง-ผู้ขอ ให้ทันเวลาตามความเป็นจริง ด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษร รายงานเป็นภาพ หรือเส้นกราฟฟิก โดยเครื่องมือที่เหมาะสมที่มีอยู่ ได้แก่ โทรศัพท์ วิทยุ โทรสาร การส่งด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เจ้าหน้าที่ติดต่อหรือเจ้าหน้าที่นำสาร และทางไปรษณีย์ ทางการทูต ลักษณะรายงานที่ตีพิมพ์ จะต้องมีความกระชับ ชัด ความกะทัดรัด และมีความสมบูรณ์ เพื่อให้ผู้รับรายงานข่าวสารนั้น สามารถใช้งานได้ทันเวลา โดยปราศจากความสงสัย

3. การผลิตข่าวกรอง(ดำเนินการรวมวิธีข่าวสาร)

3.1 การคัดเลือก หมายถึงการพิจารณารายงานที่ได้รับมานั้นมีความสำคัญเร่งด่วนต่อหน่วยใด ที่จะต้องใช้บ้าง ถ้ามีความสำคัญก็น่าจะกระจายข่าวสารนั้นไปยังหน่วยผู้ต้องการใช้โดยเร็ว และระบุไปด้วยว่ายังไม่สามารถประเมินค่า ดีความ เนื่องจากเรื่องด่วนมาก จึงต้องกระจายข่าวสารให้ทราบก่อน ส่วนการคัดเลือกข่าวสารนั้น อีกแง่หนึ่ง ได้แก่การพิจารณารายงานนั้น ว่าเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบใดของข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ เพื่อสะดวกต่อการปฏิบัติในหัวข้อการบันทึกต่อไป

3.2 การบันทึก การบันทึกเป็นเครื่องมือที่จะช่วยเหลือแผนกข่าวกรองในเรื่องความสะดวกต่อการประเมินค่า ง่ายต่อการตีความ หรือแปลความหมายของข่าวสารที่ได้รับรายงานเข้ามา เครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกประกอบด้วย บันทึกประจำวัน เอกสารแยกเรื่อง แผนที่สถานการณ์ แฟ้มข่าวกรอง

3.2.1 บันทึกประจำวัน เป็นบันทึกรายงานข่าวที่ส่งเข้ามาว่าได้รับข่าวสารก็เรื่องอะไรสำคัญบ้าง เพราะการบันทึกนี้ เป็นการบันทึกหัวข้อ หรือสรุปเรื่องย่อลงไว้ ตามลำดับวัน เดือน ปี และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งบันทึกถึงการปฏิบัติต่อข่าวสารนั้นอย่างไบบ้าง เช่น นำเสนอผู้บังคับบัญชา นำลงในแผนที่สถานการณ์ และเอกสารแยกเรื่อง หรือได้กระจายข่าวให้หน่วยที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว เป็นต้น บันทึกประจำวันนี้ จะช่วยทบทวนความทรงจำที่อาจหลงลืมไปและช่วยเหลือในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามลำดับ

3.2.2 เอกสารแยกเรื่อง การบันทึกอีกแบบหนึ่งได้แก่ การบันทึกเรื่องราวที่ได้รับรายงานมาในเอกสารแยกเรื่อง ตามประเภทหรือหัวข้อแยกออกเป็นเรื่องๆ เอาไว้ตามปัจจัยต่างๆ ของแต่ละองค์ประกอบของข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ โดยจัดทำดัชนี หรือบัญชีแยกประเภทเอาไว้ เช่น บันทึกเกี่ยวกับการประกอบกำลัง/บันทึกเกี่ยวกับที่ตั้งและการวางกำลัง/บันทึกเรื่องเกี่ยวกับกำลังพลและยุทธโธปกรณ์ /บันทึกเรื่องเกี่ยวกับหลักการทางยุทธวิธีและการยุทธพิเศษ/บันทึกเกี่ยวกับการฝึก/บันทึกเรื่องเกี่ยวกับประสิทธิภาพการรบ/บันทึกเรื่องอื่นๆ การบันทึกข่าวสารลงในเอกสารแยกเรื่องนี้ ต้องระบุหน่วยที่รายงานข่าวสารมาให้ได้ด้วย เพราะจะได้สะดวกต่อการประเมินค่าแหล่งข่าวกับเจ้าหน้าที่

3.2.3 แผนที่สถานการณ์ เป็นการบันทึกเรื่องราวหรือเหตุการณ์ตามรายงานข่าวสารนั้น เป็นสัญลักษณ์(เครื่องหมาย)ลงบนแผนที่สถานการณ์ หากไม่มีสัญลักษณ์ใดใช้แทนเหตุการณ์นั้นได้ ก็ใช้ตัวเลขแทนโดยหมายเหตุตามรายงานนั้นไว้ที่ขอบข้างแผนที่สถานการณ์ ในลักษณะที่สะดวกและ

ง่ายต่อความเข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประโยชน์จากแผนที่สถานการณ์ในตอนบรรยายสรุปสถานการณ์ที่เกิดขึ้น หรือที่เปลี่ยนแปลงไปในห้วงระยะเวลาหนึ่ง

3.2.4 แฟ้มข่าวกรองเป็นเครื่องช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ข่าวกรองที่ใช้เก็บรายงานข่าวสารหรือข่าวกรองไว้ สำหรับค้นคว้าหรือยืนยัน เมื่อเกิดความไม่แน่ใจหรือสงสัยรายงานข่าวสารเรื่องใด ขึ้นใหม่ ก็สามารถค้นคว้าได้จากแฟ้มข่าวกรองนี้

3.3 การประเมินค่า การประเมินค่าเป็นการดำเนินการ โดยศึกษาพิจารณารายงานข่าวสารที่ได้รับนั้น ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

3.3.1 ความเกี่ยวข้อง (Relevance/Pertinence) หมายถึงเรื่องราวหรือเหตุการณ์ตามรายงานนั้น เกี่ยวข้องกับปัจจัยใดขององค์ประกอบข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ เกี่ยวกับคำสั่ง – คำขอเรื่องใด หรือเกี่ยวกับหน่วยงานใด ที่จำเป็นต้องใช้ข่าวนั้น เพื่อที่จะได้ดำเนินการต่อไปให้ถูกต้อง

3.3.2 ความสำคัญ (Significance) ความสำคัญของรายงานนั้นว่ามีความสำคัญมากน้อยเพียงใด ถ้ามีความสำคัญมากก็จะได้รับดำเนินการต่อไปโดยรีบด่วน ด้วยการกระจายข่าวนั้นไปยังหน่วยที่ต้องการใช้ได้ทราบก่อนแล้วจึงนำมาดำเนินการวิธีตามขั้นตอนของการผลิตข่าวกรองในภายหลัง เช่นเดียวกับข่าวสารที่มีความสำคัญน้อย ไม่เร่งด่วนจะกระจายออกไปต่อเมื่อได้ผลิตเป็นข่าวกรองแล้ว

3.3.3 ความน่าเชื่อถือ (Reliability) พิจารณาถึงความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าว และเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร ขั้นตอนนี้ ผู้พิจารณาต้องอาศัยความรู้ในหลักการและมีประสบการณ์อย่างดี จึงจะประเมินค่าความน่าเชื่อถือได้อย่างถูกต้อง หรือใกล้เคียงกับความเป็นจริง เช่น นักบินนำเครื่องบินลาดตระเวนหาข่าวด้วยสายตา จากแหล่งข่าวที่เป็นพฤติกรรมของฝ่ายตรงข้าม แล้วรายงานข่าวสารเข้ามา ถ้าหากนำมาเปรียบเทียบกับรายงาน การตี(แปล)ความจากภาพถ่ายทางอากาศพร้อมกับภาพถ่ายที่เป็นแหล่งข่าว จะเห็นได้ว่ารายงานการตีความภาพถ่ายทางอากาศนั้น มีค่าความน่าเชื่อถือได้สูงกว่ารายงานการลาดตระเวนด้วยสายตา เป็นต้น สำหรับหลักเกณฑ์ในการประเมินค่าในวงการข่าวกรอง กำหนดค่าความน่าเชื่อถือได้ของแหล่งข่าว หรือเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร โดยใช้อักษรเป็นสัญลักษณ์แทนค่าประเมินค่าความน่าเชื่อถือ ได้ดังนี้

- ก. (A) เชื่อถือได้เต็มที่ : Completely Reliable
- ข. (B) มักเชื่อถือได้ : usually Reliable
- ค. (C) พอเชื่อถือได้ : Fairly Reliable
- ง. (D) มักเชื่อถือไม่ได้ : (Not Usually) Reliable
- จ. (E) เชื่อถือไม่ได้ : Unreliable
- ฉ. (F) ไม่ทราบว่าจะเชื่อถือได้หรือไม่ : Reliable Cannot Be Judged

3.3.4 ความถูกต้องแม่นยำ (Accuracy) การประเมินค่าขั้นตอนสุดท้าย เป็นการประเมินค่าความถูกต้องแน่นอนของเนื้อหาข่าวสารในรายงานฉบับนั้นว่า มีความน่าเชื่อถือหรือเป็นจริงได้

เพียงใด โดยอาศัยความรอบรู้ และประสบการณ์ของผู้ประเมินค่าเช่นเดียวกัน ด้วยการเปรียบเทียบและตรวจสอบกับข้อมูลและข่าวสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องว่าสอดคล้องและยืนยันกันหรือไม่ ด้วยการเปรียบเทียบและตรวจสอบกับข้อมูลและข่าวสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องว่าสอดคล้องและยืนยันกันหรือไม่ เปรียบเทียบกับข่าวสารที่ทราบแน่นอนแล้วว่าเป็นความจริง ข่าวสารที่ได้รับมาใหม่นั้นสอดคล้องหรือขัดแย้งกันเพียงใด หากข่าวสารที่มีการขัดแย้งกันก็ต้องพิจารณาต่อไปว่า ข่าวสารใดใกล้เคียงต่อความเป็นจริงมากกว่ากัน สำหรับความถูกต้องแน่นอนของข่าวสารนั้น ประเมินค่าเป็นตัวเลขตามลำดับ ดังนี้

1. ได้รับการยืนยันแล้ว (Confirmed)
2. น่าจะเป็นความจริง (Probably True)
3. อาจจะเป็นความจริง (Possibly True)
4. สงสัยว่าจะไม่เป็นความจริง (Doubtfully True)
5. ไม่น่าจะเป็นความจริง (Improbably Or Probably Untrue)

6. ไม่ทราบว่าจะจะเป็นความจริงหรือไม่ (Truth Cannot Be Judged) การประเมินค่าความน่าเชื่อถือได้ของแหล่งข่าวกับเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสารกำหนดระดับค่าเป็นด้วยตัวอักษร จาก ก. ถึง ฉ. (A ถึง F) ส่วนกำหนดระดับค่าความถูกต้องแน่นอนของข่าวสารกำหนดเป็นตัวเลข 1 – 6 การประเมินค่าทั้งสองอย่างเป็นเรื่องอิสระแยกจากกันโดยสิ้นเชิง เช่น แหล่งข่าวที่เชื่อถือได้เต็มที่นั้น รายงานข่าวสารที่น่าจะเป็นความจริง หลังจากนั้นไปตรวจสอบกับข่าวสารอื่นๆ แล้ว ในกรณีเช่นนี้ เราจะกำหนดค่าให้เป็น ก - 5 ก็ได้ ในทางกลับกันแหล่งข่าวที่เชื่อถือไม่ได้จะรายงานข่าวเข้ามา เมื่อนำไปตรวจสอบ- 1-6 นำไปตรวจสอบความถูกต้องแน่นอนแล้ว- ปรากฏว่าได้รับการยืนยันจากแหล่งข่าวอื่นว่า มีความถูกต้องแน่นอนอย่างไม่มีข้อสงสัย หากเป็นเช่นนี้ จะกำหนดระดับการประเมินค่าให้เป็น จ - 1 ก็ได้ แต่ควรระลึกไว้ว่า รายงานข่าวสารที่ได้รับการประเมินค่าเป็น ฉ -6 นั้น อาจให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแน่นอนก็ได้ ดังนั้น เราจึงไม่สมควรที่จะตัดทิ้งข้อมูลข่าวสารเรื่องนี้ไป

3.4 การตีความ (แปลความ) การตีความเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการดำเนินกรรมวิธีผลิตข่าวกรอง ซึ่งประกอบด้วยกรกระทำ 3 ประการ ตามลำดับ คือ การวิเคราะห์ การสนธิกรรม และการอนุมาน

3.4.1 การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึงการนำข่าวสารที่ผ่านการประเมินค่ามาแล้วมาพิจารณาหาสาระสำคัญของข่าวสารนั้นว่าเกี่ยวข้องกับภารกิจและการปฏิบัติการของหน่วยงานใด สอดคล้องเหมาะสมกับพื้นที่ ภูมิประเทศ หรือไม่เพียงใด จากการวิเคราะห์โดยผู้ที่ชำนาญและมีความกว้างขวาง หลังจากนั้นก็นำผลที่วิเคราะห์ได้แล้วไปดำเนินการสนธิกรรม

3.4.2 การสนธิกรรม (Integration) โดยนำข่าวใหม่มาติดต่อเข้ากับข่าวกรองมูลฐานที่มีอยู่แล้วในลักษณะของภาพหลายๆ ภาพ ประกอบรวมกันเป็นพื้นที่ และเรื่องราวกว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อที่จะทำการพินิจพิเคราะห์ด้วยวิจักษณ์ญาณ อย่างรอบคอบแล้วก็ทำการอนุมาน

3.4.3 การอนุมาน (Deduction) หมายถึงการพิจารณาหาความหมายที่แท้จริงหรือข้อยุติหรือความสำคัญในแง่ของข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ที่ยืนยัน สอดคล้อง หรือขัดแย้งกับประมาณการข่าวกรองเดิม จนทำให้ขีดความสามารถ จุดอ่อนแหลม รวมทั้งหนทางที่ชาตินั้น น่าจะปฏิบัติได้เดิมนั้น ต้องเปลี่ยนแปลงไป หรือส่งเสริมศักยภาพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

สรุปแล้ว ผลที่ได้จากการดำเนินการวิธีต่อข่าวสารนี้ จะได้เป็นข่าวกรองเพื่อกระจายไปยังผู้ใช้ต่อไป ซึ่งโดยหลักการแล้ว ผู้ที่ต้องการใช้ข่าวนั้น ประสงค์ที่จะได้รับข่าวกรองมากกว่าข่าวสาร เพราะข่าวกรองเป็นเรื่องราวที่ได้ผ่านการดำเนินการผลิตด้วยการประเมินค่าและการตีความ ตามหลักการทางทฤษฎีที่กล่าวมาแล้ว

4. การกระจายและการใช้

4.1 หลักการกระจาย การกระจายข่าวกรองที่ผลิตขึ้นได้นั้น จะต้องส่งไปยังหน่วยที่ต้องการใช้หรือเจ้าหน้าที่ ที่จะใช้ประโยชน์ได้ “ทันเวลา” ในรูปแบบที่เหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บังคับบัญชาที่กำหนดหัวข้อข่าวสารสำคัญ (หขส.) หรือความต้องการข่าวกรองนั้น ไปใช้ประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจ รวมทั้งหน่วยที่ขอข่าวสารมา กับหน่วยที่จำเป็นต้องใช้ข่าวกรองนั้น ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในการกระจายข่าวกรองดังกล่าวมิให้มีการรั่วไหลด้วย

4.2 วิธีการกระจาย การกระจายข่าวกรองในรูปแบบที่เหมาะสมนั้น กระทำได้ 2 วิธีด้วยกัน

4.2.1 กระทำโดยอาศัยการพบปะกัน ซึ่งได้แก่รายงานด้วยวาจาโดยตรง กระจายข่าวต่อที่ประชุมโดยการบรรยายสรุป ซึ่งสามารถถามข้อสงสัยได้ วิธีกระจายด้วยการพบปะดีกว่าการกระจายข่าวสารด้วยเอกสาร

4.2.2 การกระจายด้วยเอกสาร แบบรายงานด่วน รายงานข่าวกรองเพิ่มเติม สรุปข่าวกรอง รายงานข่าวกรองตามระยะเวลา ประมาณการข่าวกรองยุทธศาสตร์ รายงานการศึกษาพื้นที่และรายงานการศึกษาเฉพาะกรณี ตามแบบเอกสารที่ระบุไว้ในระเบียบปฏิบัติประจำของหน่วย

4.3 ผู้ใช้ข่าวกรอง บุคคลแรกที่ต้องการใช้นั้น ได้แก่ผู้บังคับบัญชา ต่อมาคือผู้ที่ดำรงตำแหน่งหน้าที่เป็นฝ่ายอำนาจการ นอกจากนั้น ได้แก่หน่วยเหนือ หน่วยรอง หน่วยข้างเคียง ถ้าเป็นข่าวกรองทางยุทธศาสตร์หน่วยระดับตั้งแต่กองพลขึ้นไป หน่วยที่ปฏิบัติงานด้านข่าวกรองของประชาคมข่าวกรอง เช่น สภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ กรมข่าวทหาร กรมข่าวทหารเรือ กรมข่าวทหารอากาศ ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการตำรวจสันติบาล ตำรวจตระเวนชายแดน กระทรวงมหาดไทย

5. สรุปผลที่ได้

จากวงจรรอบข่าวกรองของการปฏิบัติการข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ ซึ่งได้แบ่งขั้นตอนในการปฏิบัติ ออก เป็น 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนการอำนาจการ(วางแผน) ขั้นการรวบรวมข่าวสาร ขั้นการผลิต

ข่าว (ดำเนินกรรมวิธีข่าวสาร) และชั้นการกระจายและการใช้ ทำให้ได้ข่าวกรองที่เชื่อถือได้แน่นอน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางด้านยุทธศาสตร์ได้อย่างมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้ข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ที่ผลิตไปประกอบการพิจารณาวางแผน หรือกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจ การเมือง การทหาร สังคม จิตวิทยา และด้านอื่นๆ อีกด้วย เพราะข่าวกรองที่ผลิตได้นี้จะบรรลุถึงขีดความสามารถ(จุดแข็ง) ระบุถึงจุดอ่อน(จุดอ่อน) ตลอดจนหนทางที่น่าจะเป็นไปได้ของประเทศ เป้าหมายไว้ด้วย

การประมาณการข่าวกรองทางยุทธศาสตร์

1. ความหมาย การประมาณการข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ คือ การกำหนดขีดความสามารถ จุดอ่อนจุดแข็ง ตลอดจนหนทางปฏิบัติที่น่าจะเป็นหรือที่เป็นอยู่จริงของต่างประเทศ ทั้งของประเทศฝ่ายข้าศึก ศัตรู ฝ่ายเป็นมิตร และฝ่ายเป็นกลาง

2. ความมุ่งหมาย ในการประมาณการข่าวกรองทางยุทธศาสตร์

2.1 ช่วยในการกำหนดนโยบายของชาติทั้งยามสงบและยามสงคราม เนื่องจากปัจจุบันได้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี มีการคมนาคมขนส่งและโทรคมนาคมที่ทันสมัย ประชากรต้องการความรู้และการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ประเทศต่างๆ ต้องการความปลอดภัย ต้องการความก้าวหน้า และมีความร่วมมือกันทั้งในทางสังคมและเศรษฐกิจ จึงไม่มีชาติใดที่จะถอนตัวออกจากการมีส่วนร่วมของกิจการระหว่างประเทศได้ ชาติต่างๆ จึงพยายามที่จะหาความรู้ เกี่ยวกับชาติอื่นๆ ที่ตนต้องติดต่อดูแล ซึ่งจะได้จากการประมาณการข่าวกรองทางยุทธศาสตร์

2.2 การประมาณการข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ ไม่ใช่ทำเพียงชาติที่เป็นศัตรูหรือคาดว่าจะจะเป็นศัตรูเท่านั้น แต่ยังทำกับชาติที่เป็นมิตรและเป็นกลางด้วย เพราะความรู้เหล่านี้ จะทำให้สามารถมีความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม เช่น การดำเนินการทางการเมือง การดำเนินการทางด้านการค้า ซึ่งจะได้ไม่เสียเปรียบซึ่งกันและกัน ตลอดจนไม่กระทบความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

2.3 ใช้กำหนดแผนความมั่นคงของชาติ เช่น ใช้ในการกำหนดแผนในการป้องกันประเทศ การประมาณการข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ ด้านข่าวกรองทางทหารจะทำให้ทราบขีดความสามารถ จุดอ่อนจุดแข็ง หนทางปฏิบัติที่น่าจะเป็นในทางทหารของต่างชาติได้ เพื่อนำไปใช้วางแผนป้องกันประเทศ

3. ความถี่ในการจัดทำประมาณการข่าวกรองทางยุทธศาสตร์

จะต้องรักษาให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา โดยจะต้องพยายามติดตามข่าวสารและข่าวกรองให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดสถานการณ์สงครามขึ้น ข้อมูลข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ที่จัดทำไว้ตั้งแต่ ในยามปกติจะเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว นายทหารหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ ย่อมนำเสนอการประมาณการข่าวกรองขึ้นตามความต้องการของผู้บังคับบัญชา หรือเมื่อสถานการณ์ของข่าวกรองเปลี่ยนแปลงไป จนเป็นผลให้ต้องมีการประมาณใหม่ ซึ่งประสงค์จะให้ผู้บังคับบัญชาหรือ ส่วนอำนาจการอื่นนำไปใช้ โดยธรรมดาแล้วการประมาณการข่าวกรองฯ มักจะทำโครงการระยะยาว 5 ปี เป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ดี ไม่ได้มีการกำหนดตายตัว

3. การนำเสนอ

3.1 การประมาณการข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ มักจะกลายเป็นลายลักษณ์อักษร เพราะมีรายละเอียดมากและซับซ้อน

3.2 ถ้าหากจำเป็นเช่น กรณีเร่งด่วน อาจใช้การเสนอด้วยวาจาได้ แต่ควรมีเครื่องช่วยทางกราฟฟิก เช่น ภาพภูมิประเทศ แผนที่ แผนที่บริวาร แผนที่ ภาพถ่าย สติติ เป็นต้น

4. ขอบเขตของการประมาณการ

การประมาณการนั้นควรกระทำอยู่ตลอดเวลาเท่าที่สถานการณ์จะอำนวยให้ ดังนั้น อาจแตกต่างกันได้แต่การประมาณในใจอย่างสั้นๆ อย่างเร่งด่วน จนถึงลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน ในการจัดทำประมาณการข่าวกรองทางยุทธศาสตร์จะต้องมีเวลาและอาศัยความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ส่วนอื่นๆ เช่น เจ้าหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการ อาจได้รับคำขอให้สรุปเรื่องราวต่างๆ ของสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของตน และให้ประมาณการเกี่ยวกับผลที่จะบังเกิดต่อหนทางปฏิบัติแต่ละส่วนของการประมาณการเหล่านั้น ถ้าได้รับความเห็นชอบแล้ว สามารถนำไปรวมเป็นประมาณการของผู้บังคับบัญชาได้

แนวทางการวิเคราะห์ข่าวกรองทางยุทธศาสตร์

1. ภูมิศาสตร์

1.1 ที่ตั้งของประเทศ หมายถึงประเทศที่ศึกษาตั้งอยู่ที่ใด พิจารณาโดยสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจที่สำคัญๆ ประเทศใกล้เคียงมีอะไรบ้าง อ่อนแอหรือเข้มแข็งอย่างไร

ที่ตั้งของประเทศมีความสำคัญทางยุทธศาสตร์หรือไม่ สำหรับประเทศอื่น ที่ตั้งของประเทศมีข้อได้เปรียบทางเศรษฐกิจอย่างไรหรือไม่ ที่ตั้งของประเทศมีผลกระทบต่อพันธมิตรทางการเมืองและทางการทหารอย่างไรหรือไม่ ระบบการขนส่ง และระบบอาวุธทันสมัย มีผลกระทบต่อตั้งของประเทศของประเทศอย่างไร

1.2 ขนาดและรูปร่าง

ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของประเทศกับประชากร ทรัพยากรและภูมิอากาศประจำถิ่นลักษณะต่างๆ เป็นอย่างไร มีพื้นที่เพียงพอที่จะป้องกันประเทศในทางลึกได้หรือไม่ จะใช้ระยะทางแลกกับเวลาได้หรือไม่

มีส่วนลึกเพียงพอให้มีการภัยล่วงหน้า และระบบป้องกันประเทศต่อการโจมตี ทางอากาศยานและขีปนาวุธได้ผลอย่างไรหรือไม่

ระหว่างรูปร่างและส่วนลึกของประเทศกับความมั่นคงทางการเมืองและเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างไร

ส่วนลึกมีผลกระทบต่อกระจายศูนย์การอุตสาหกรรม การเมือง วัฒนธรรม อย่างไร

รูปร่างของประเทศมีลักษณะเป็นผลเสียต่อการควบคุมภายในประเทศหรือเส้นทางคมนาคมภายในประเทศอย่างไรหรือไม่

1.3 ลักษณะลมฟ้า อากาศและอากาศประจำถิ่น

ประเทศตั้งอยู่ในภูมิภาคที่มีอากาศประจำถิ่นโดยทั่วไปเป็นอย่างไร การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศประจำถิ่นจะเป็นปัญหาต่อกำลังพลทางทหารและประชาชนอย่างไร

อากาศประจำถิ่นมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน ลมฟ้าอากาศมีผลกระทบต่อระบบปฏิบัติการทางพื้นดิน อากาศอย่างไร มีผลกระทบต่อระบบการขนส่งภายในประเทศ และการเคลื่อนย้ายข้ามประเทศอย่างไร ในระหว่างฤดูกาลต่างๆ ของประเทศ

ลมฟ้าอากาศมีผลกระทบต่อการใช้วิธีการเข้าหาที่หมายทั้งทางบก ทางทะเลและทางอากาศอย่างไร

1.4 ลักษณะรูปร่างของพื้นผิวพื้นภูมิประเทศ หมายถึงรูปร่างของประเทศมีลักษณะน่าจะแยกพื้นที่ประเทศหรือไม่ มีลักษณะแตกต่างกันและเหมือนกันที่สำคัญอย่างไร พื้นที่สำคัญ(วิกฤติ) มีลักษณะเปิดหรือปิด

เมื่อพิจารณาจากลักษณะรูปร่างของผิวภูมิประเทศ ลักษณะโครงสร้างของพื้นผิว มีลักษณะส่งเสริมการปฏิบัติการทางทหารหรือไม่ เหมาะแก่การสร้างสนามบินหรือไม่ ตลอดจนทางหลวง และทางรถไฟ ลักษณะรูปร่างของผิวภูมิประเทศบริเวณชายแดนของประเทศเป็นสิ่งกีดขวางตามธรรมชาติในการป้องกันประเทศหรือไม่

1.5 ลักษณะของน้ำ ได้แก่พื้นที่ประเทศมีน้ำหรือไม่มี เช่น ช่องแคบ หรือทะเลแคบๆ หรือไม่มีน้ำภายในประเทศ (เช่นแม่น้ำใหญ่ ทะเลสาบ หนองบึง ทะเล) ที่มีความสำคัญในทางทหารทางเศรษฐกิจหรือไม่

มีแม่น้ำสายหลักหรือลักษณะทางน้ำอื่นๆ ที่อยู่ในความควบคุม หรือตกอยู่ในความควบคุมของต่างประเทศหรือไม่ มีแหล่งน้ำที่เหมาะสมเพียงพอสำหรับใช้บริโภคภายในประเทศ การเกษตร การขนส่ง และพลังงานจากน้ำหรือไม่ มีลักษณะทางท่าเรือเพียงพอสำหรับใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจและทางทหารหรือไม่ มีสิ่งก่อสร้างอะไรบ้างที่สำคัญ เช่น สะพานใหญ่ เขื่อน ข่ายคลองส่งน้ำ ฯลฯ

1.6 ดินและพืช ได้แก่ วัตถุในดิน มีลักษณะเหมาะสมแก่การก่อสร้างสนามบิน ถนน และทางรถไฟหรือไม่ ลักษณะหรือประเภทของดิน เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์ในปัจจุบันมีศักยภาพทางเกษตรกรรมอย่างไรบ้าง มีลักษณะความเปลี่ยนแปลงที่รุนแรง เช่น ความหนาแน่น หรือการกระจายตัวของพืชพันธุ์อย่างไรบ้าง ที่มีผลกระทบอย่างสำคัญต่อการย้ายที่ตั้ง ถิ่นฐานหรือการคมนาคมภายในประเทศ

1.7 แหล่งแร่ธาตุ ได้แก่ มีแหล่งแร่ธาตุอะไรบ้าง (เช่น ดิน โลหะ และเชื้อเพลิง) ของประเทศที่มีค่าทางยุทธศาสตร์หรือทางการค้า แหล่งแร่ธาตุต่างๆ มีที่ตั้งอยู่ในลักษณะได้เปรียบหรือไม่ แหล่งแร่ธาตุต่างๆ มีคุณค่าเป็นเพียงสินค้าส่งออกที่ไม่ต้องผ่านการดำเนินการวิธีเท่านั้น หรือมีส่วนช่วยการพัฒนาอุตสาหกรรมของพื้นที่อย่างไรบ้าง

2. สังคมจิตวิทยา

2.1 ประชากร ได้แก่ จำนวน การกระจาย และความหนาแน่นของประชากรเป็นอย่างไร อัตราการเพิ่มและการกระจายกลุ่มอายุประชากร ประชากรในเกณฑ์อายุเป็นทหารได้มีเท่าไร ประชากรสำหรับทำงานอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และงานบริหารเท่าไร ประชากรของชาติได้พัฒนาทรัพยากรไปมากน้อยเพียงใด เทียบกับจำนวนของประชากร ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาอุตสาหกรรมกับการเพิ่มของประชากรในประเทศเป็นอย่างไร

การอพยพเข้าหรืออพยพออกมีผลกระทบต่อประชากรอย่างไร แนวโน้มของประชากรเป็นอย่างไร มีโอกาสเพิ่มขึ้นหรือลดลง มีมาตรการอะไรบ้างสำหรับควบคุมการเพิ่มของประชากรหรือไม่มี อัตราการเพิ่มของแรงงานจะมีอิทธิพลต่อศักยภาพในการทำสงครามของประเทศอย่างไร

2.2 การจูงใจ ได้แก่ ประชากรได้รับการตอบสนองต่อความต้องการเพียงใด ประชากรกำลังอยู่ในช่วงการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรมาสู่สังคมอุตสาหกรรมหรือสังคมสมัยใหม่หรือไม่ ความก้าวร้าวรุนแรงมีมากน้อยเพียงใด มาจากภายในหรือภายนอกประเทศ

2.3 วัฒนธรรม ได้แก่ ความเชื่อ ท่าที และค่านิยม มีความเชื่อ ท่าที และค่านิยมอะไรบ้าง มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและการเมืองการปกครอง ทั้งภายนอกและภายในประเทศ มีประเพณีและข้อห้ามอะไรบ้างที่ขัดขวางการเปลี่ยนแปลงที่มีประโยชน์

มีระดับการรับรู้ และการยอมรับความเชื่อทางอุดมการณ์ที่แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ประชาชนมีโอกาสถูกชักจูงจากการบ่อนทำลาย หรือการก่อความไม่สงบจากผู้ก่อการร้ายหรือไม่ ความเชื่อมั่นในระบบตุลาการ ศาสนา วัฒนธรรมของประเทศเป็นอย่างไร มีการแบ่งชนชั้นในสังคม (รายได้ อาชีพ ชาติกำเนิด) ที่ขัดขวางต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างไร

ครอบครัว ได้แก่ มีโครงสร้างทางสังคมแบบครอบครัวขยายหรือไม่ แนวโน้มระบบครอบครัวเป็นอย่างไร

ศาสนา ได้แก่ ศาสนาที่มีผู้เชื่อถือมาก มีอะไรบ้าง ศาสนาเหล่านี้ มีความเชื่ออย่างไร ความเชื่อและคำสอนทางศาสนาเป็นอุปสรรคต่อความเจริญก้าวหน้าของสังคมหรือไม่ มีความขัดแย้งทางศาสนาหรือไม่

การศึกษา ได้แก่ มีระบบการศึกษาอย่างไร การศึกษานั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่ ระดับการศึกษาปัจจุบันมีอยู่อย่างไร อัตราคนรู้หนังสือมากน้อยเพียงใด แนวโน้มทางการศึกษาที่กำลังพัฒนามีความเชี่ยวชาญทางเทคนิค อะไรเพิ่มบ้าง การพัฒนาทางด้านอื่นๆ ช่วยส่งเสริมระบบการศึกษาที่มีอยู่อย่างไร

สุขภาพ ได้แก่ ประชาชนมีสุขภาพโดยทั่วไปอย่างไร โรคภัยไข้เจ็บต่างๆ มีผลกระทบที่สำคัญอย่างไรต่อประเทศ มีโรคพยาธิต่างๆ ระบาดกว้างขวางเพียงใดในประเทศ ประชาชนมีอาหารเพียงพอหรือไม่ สิ่งอำนวยความสะดวกและกำลังคนทางการแพทย์มีเพียงพอหรือไม่ มีนโยบายสาธารณสุขและทางการแพทย์เชิงป้องกันเป็นที่เพียงพอหรือไม่

มาตรฐานการครองชีพ มาตรฐานการครองชีพเป็นอย่างไร แหล่งอาหารภายในประเทศสามารถเลี้ยงดูประชากรได้มากน้อยเพียงใด รัฐบาลเน้นการผลิตสินค้าประเภททุนส่งผลให้สินค้าอุปโภคบริโภคขาดแคลนหรือไม่ มีสินค้าฟุ่มเฟือยจำนวนมากหรือไม่ สงครามจะมีผลกระทบต่อมาตรฐานการครองชีพหรือไม่ ทรัพย์สินส่วนใหญ่ในประเทศอยู่ในมือคนชั้นกลางหรือไม่ การกระจายรายได้ของประเทศเป็นอย่างไร

ขวัญและลักษณะประจำชาติ คือมีลักษณะประจำชาติหรือไม่ เป็นประโยชน์หรือเป็นโทษต่อความมั่นคง ประชาชนมีขวัญและกำลังใจอยู่ในระดับใด

ลักษณะผู้นำ คือ ผู้นำมีปริมาณและคุณภาพอย่างไร ในการบริหารระดับชาติ ในสถาบันศึกษา ในวงการธุรกิจ และในสาขาอื่นๆ ปัจจุบันผู้นำมีความสามารถเพียงพอหรือไม่ รวมทั้งแนวโน้มในห้วงต่อไป

การย้ายถิ่นที่อยู่ คือ การตั้งถิ่นฐานโดยทั่วไปเป็นอย่างไร การพัฒนาเมืองมีลักษณะทั่วไปเป็นอย่างไร มีศูนย์รวมประชากรที่สำคัญใกล้กับเขตแดนระหว่างประเทศหรือไม่ มีพื้นที่ตัวเมืองใดบ้าง ที่เป็นศูนย์การคมนาคมขนส่ง การเมือง การเมือง การค้า อุตสาหกรรมและวัฒนธรรม มีตัวเมืองสำคัญๆ กระจายทั่วประเทศหรือไม่ มีพื้นที่เมืองจำนวนน้อยที่ครอบคลุมประเทศ มีพื้นที่ตัวเมืองแห่งใด หรือหลายพื้นที่ติดต่อกันที่น่าจะเป็นอุปสรรคต่อการทหารภาคพื้นดิน

3. เศรษฐกิจ

สามารถแยกอธิบายในรายละเอียดได้ดังนี้

ทรัพยากรทางการเกษตร หมายถึงว่าผลิตรวมทางการเกษตร สามารถตอบสนองความต้องการอาหารได้มากน้อยเพียงใด กรรมสิทธิ์หรือการควบคุมที่ดิน มีลักษณะเป็นอย่างไร จำเป็นต้องมีการปฏิรูปที่ดินหรือไม่ ชาวนาหรือเกษตรกรมีสิ่งจูงใจเพียงพอหรือไม่ในการที่จะเพิ่มผลผลิตและปรับปรุงวิธีการผลิตในที่ดินของตนหรือไม่ มีเครื่องจักรกลการเกษตรที่ทันสมัยเพียงพอหรือไม่

วิธีการเศรษฐกิจการเกษตรทันสมัย และให้ผลดีหรือไม่ จำเป็นต้องมีการผลิตเมล็ดพันธุ์และปุ๋ยหรือไม่ ลักษณะภูมิประเทศ ดิน ลมฟ้าอากาศตามฤดูกาลเอื้ออำนวยให้แก่การปลูกพืชพันธุ์ธัญญาหารหรือไม่ อัตราการเจริญเติบโตในการผลิตทางเกษตรกรรม เมื่อเทียบกับอัตราการเพิ่มขึ้นของพลเมืองแล้วเป็นอย่างไร การบริโภค สารอาหารที่มีคุณค่าต่อคนต่อวันเป็นอย่างไร

การพลังงาน หมายถึงว่ามีแหล่งพลังงานอะไรบ้างที่น่าจะมีการพัฒนาและได้รับดำเนินการไปบ้างแล้ว การบริโภคพลังงานและการผลิตพลังงาน มีส่วนสัมพันธ์กันอย่างไร ถ้าประเทศเป็นผู้นำเข้าพลังงานแหล่งผลิตและประเภทของพลังงานที่นำเข้าเป็นอย่างไร พลังงานที่ผลิตได้หรือที่ได้รับมาด้วยวิธีอื่น มีอัตราเพิ่มเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนที่เพิ่มขึ้นและความเจริญทางเศรษฐกิจในอนาคตหรือไม่ เพียงใด มีอะไรเป็นเครื่องจำกัดการพัฒนาบ้าง

วัตถุประสงค์ หมายถึงว่ามีวัตถุประสงค์อะไรบ้างและเพียงพอต่อความต้องการของประเทศหรือไม่ วัตถุประสงค์เหล่านั้น ตั้งอยู่ในที่ ที่น่าจะนำมาสกัดออกใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด อยู่ใกล้กับพื้นที่ ที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรม เคมี หรือไม่

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้กับองค์กร

หลักสูตรดังกล่าวมีองค์ความรู้ที่สำคัญในด้านการรวบรวมข้อมูลข่าวสาร จากแหล่งที่น่าเชื่อถือต่างๆ แล้วนำมาประมวลผลเป็นข่าวกรองเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน และประกอบการพิจารณาตัดสินใจแก่ผู้บังคับบัญชา ในการปฏิบัติตามภารกิจของหน่วย ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้ในงาน รพม. ได้แก่

- 1) งานด้านการเวนคืนกรรมสิทธิ์ หากมีการนำมาประยุกต์ใช้สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนเจรจา บริหารจัดการในการเวนคืนตามแนวรถไฟฟ้าได้
- 2) งานด้านบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารของหน่วยเพื่อตอบโต้ฝ่ายตรงข้าม หรือในการรักษาภาพลักษณ์หรือดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วย
- 3) งานด้านการรักษาความปลอดภัยและการดับเพลิง การกู้ภัยและบรรเทาสาธารณภัย ในเรื่องข่าวกรองยุทธศาสตร์สามารถนำมาประกอบในการป้องกันวางแผน การวางโครงสร้างหน่วย การประกอบกำลัง และการวางแผนด้านทรัพยากร ในการบริหารจัดการดูแลรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยในรถไฟฟ้าได้ดี

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม/สัมมนา

2.3.1 หลักสูตรที่ฝึกอบรม/สัมมนาครั้งนี้ช่วงเพิ่มพูนความรู้ของท่านเพียงใด

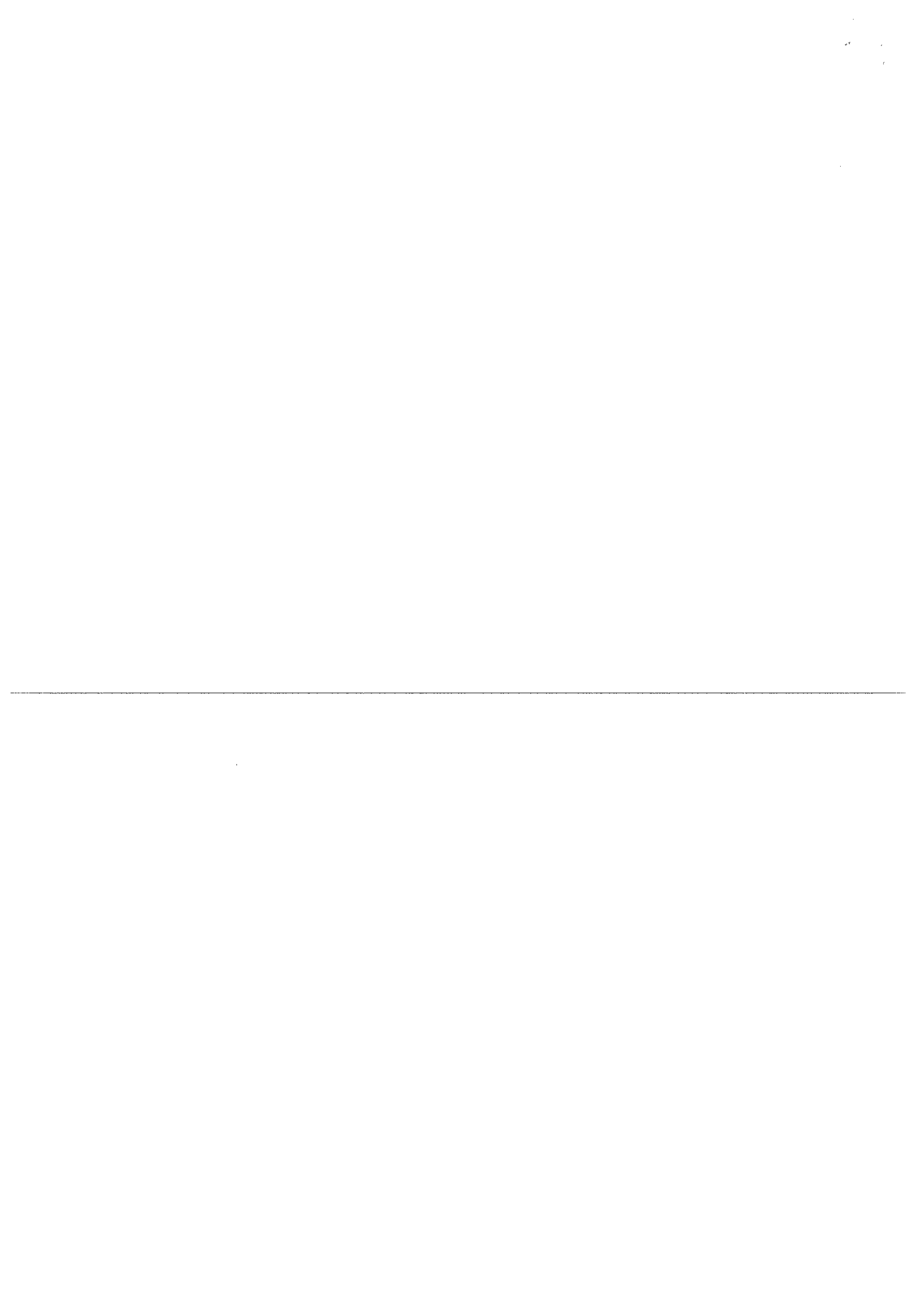
- มาก ปานกลาง น้อย

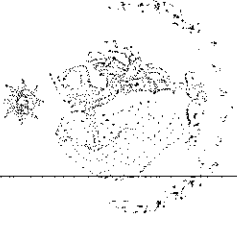
2.3.2 ท่านคิดว่าการฝึกอบรม/สัมมนาครั้งนี้มีประโยชน์กับตัวท่านและองค์กรเพียงใด

- มาก ปานกลาง น้อย

ระบุเหตุผล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เนื้อหาเกี่ยวข้องโดยตรงและสามารถนำไปใช้กับการปฏิบัติงานได้อย่างดี
- เนื้อหาไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
- เป็นความรู้เสริม และมีประโยชน์ในการปฏิบัติงาน
- ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลนอกองค์กร
- วิทยากรมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ในการบรรยายเป็นอย่างดี
- เนื้อหาการอบรมไม่ตรงกับหัวข้อการบรรยาย
- อื่น ๆ

โรงเรียนรักษาความปลอดภัย ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย

ประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้เพื่อแสดงว่า

ร้อยตำรวจเอก เจริญชัย สว่างพล

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทางมัธยมศึกษาปีที่ ๕๐

มีศักดิ์ และสิทธิ แห่งประกาศนียบัตรนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

พลโท ๘ -

ผู้อำนวยการโรงเรียน

(พันเกียรติ ช่อพันธ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียน

โรงเรียนรักษาความปลอดภัย

ผู้บัญชาการโรงเรียนรักษาความปลอดภัย

